

Відділ культури і туризму
виконавчого комітету Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

Даний бібліографічний покажчик підготовлений відділом довідково-бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене відзначенню у 2013 році 185-річчя від дня народження Жуля Верна – французького письменника-гуманіста, одного із основоположників жанру наукової фантастики.

Посібник розрахований на широке коло читачів.

„Великий мрійник з маленького Нанту”

До 185-річчя від дня народження

Жуля Верна

Бібліографічний покажчик

Славутич

2013

1

Укладачі:

Панова Л.І., Соловійова Л.О.,
Янченко О.О.

Комп'ютерний
набір:

Соловійова Л.О.

Відповідальна
за випуск:

Портная Н.В.

2

*В його творах мова завжди йде
про сповна здійснених винаходах
і відкриттях, і в деяких випадках він
чудово перевершував дійсність...*

Г. Уеллс

Жуль Верн народився 8 лютого 1828 року в місті Нанті, на одному з багаточисельних острівців в руслі Луари. Нант знаходиться в декількох десятках кілометрів від гирла Луари, але в ньому розташований крупний порт, що відвідується безліччю торговельних парусників.

Родичі Жуля Верна з боку матері ведуть свій початок від шотландського стрільця, що поступив в 1462 році на службу в гвардію Людовика XI і що отримав дворянське звання за надані королеві послуги. По батьківській лінії Верни є нащадками кельтів, що жили в давнину на території Франції. На початку XVIII століття Верни перебралися до Парижу.

Сім'ї у той час незрідка були багатодітними, і разом з первістком Жулем в будинку Вернів зростали брат Поль і три сестри – Ганна, Матільда і Марі.

З 6 років Жуль ходить на уроки до сусідки, вдови капітана далекого плавання. У 8 років він поступає спочатку в семінарію Сіно-Станіслав, потім в ліцей, де здобуває класичну освіту, що включала знання грецької і латинської мов, риторики, співу і географії. Це не самий його улюблений предмет, хоча він і мріє про далекі країни і парусні кораблі.

Реалізувати свої мрії Жуль спробував в 1839 році, коли тайком від батьків влаштувався юнгою на трищоглову шхуну «Коралі», що вирушала до Індії. На щастя, батько Жуля встиг на місцевий «піроскаф» (пароплав), на якому йому удалося наздогнати шхуну в розташованому в гирлі Луари містечку Пембеф і зняти з неї юнгу, який не відбувся. Пообіцявши батьку,

що він ніколи більше не повторить нічого подібного, Жуль необачно додав, що надалі подорожуватиме лише в мріях.

Одного дня батьки дозволили Жулю разом з братом прокотитися на піроскафі вниз по Луарі до місця її впадання в затоку, де брати вперше побачили море.

Отримавши в 1846 році диплом бакалавра, Жуль, який погодився, – під великим тиском батька, – успадкувати його професію, починає вивчати юриспруденцію в Нанті. У квітні 1847 року він вирушає до Парижу, де повинен скласти іспити за перший рік навчання.

Рідний будинок він покидає без жалю і з розбитим серцем – його любов відкинула кузина Кароліна Тронсон. Не дивлячись на присвячених коханій багаточисельні сонети і навіть невелику трагедію у віршах для театру маріонеток, Жуль не здався їй відповідною партією.

Склавши на юридичному факультеті іспити за 1847 рік, Жуль повертається в Нант. Його непереборно вабить театр, і він пише дві п'єси («Олександр VI» і «Порохова змова»), прочитані у вузькому крузі знайомих. Жуль добре розуміє, що театр – це, перш за все, Париж. Насилу він добивається від батька дозволу продовжити навчання в столиці, куди і вирушає в листопаді 1848 року.

Літературну діяльність почав у 1849, написавши кілька п'єс (водевілі і комічні опери). «Моїм першим прозовим твором була невеличка комедія віршем, написана з участю Олександра Дюма-сина, який був і залишався одним з найкращих моїх друзів аж до його смерті. Її було названо «Зламани соломини» і ставилася на сцені Історичного театру, власником якого був Дюма-батько. П'єса мала певний успіх й за порадою Дюма-старшого Верн віддав її у печатку. «Не тривожтеся, - підбадьорював він мене. - Даю вам повну гарантію, що знайдеться хоча б тільки покупець. Цим покупцем буду я!». Невдовзі ми зрозуміли, що драматичні твори не дадуть мені ні

слави, ні коштів до життя. На той час я ютився в мансарді і був бідний.» (з інтерв'ю Жуля Верна журналістам). Працюючи секретарем у Театрі «Лірик», Жуль Верн одночасно підробляв у одному з популярних журналів, становлячи нотатки на історичні і науково-популярні теми. Робота над першим романом «П'ять тижнів на повітряній кулі» розпочата восени 1862, тож під кінець року роман був надрукований відомим паризьким видавцем П'єром-Жулем Етцелем, співробітництво з яким продовжувалось з 25 років. За договором, укладеним з Етцелем, Жуль Верн мав щорічно віддавати видавцеві два нових романи чи один двотомний (П'єр Жуль Етцель помер 1886 та установчий договір продовжено з його сином). Невдовзі роман було переведено на всі європейські мови і приніс автору популярність. Найбільший фінансовий успіх випав на частину роману «Навколо світу в 80 днів», видрукуваного 1872.

Жуль Верн був пристрасним мандрівником: на своїй яхті «Сен-Мішель» він двічі обійшов Середземне море, відвідав Італію, Англію, Шотландію, Ірландію, Данію, Голландію, Скандинавію, заходив в африканські води. У 1867 Жуль Верн побував у Північній Америці: «Одна французька компанія придбала океанський пароплав «Грейт-істерн», щоб перевозити американців на Паризьку виставку... Ми відвідали з братом Нью-Йорк і трохи інших міст, бачили Ніагару взимку, в кризі... На мене справило незабутні враження урочистий спокій гігантського водоспаду.» (з інтерв'ю Жуля Верна журналістам).

Те, що передбачення наукових відкриттів і винаходів, які у романах Жуля Верна, поступово збуваються, письменник-фантаст пояснював так: "»Це прості збіги, і пояснюються вони просто. Коли кажу про якийсь науковий феномен, то попередньо досліджую всі доступні мені джерела та роблю висновки, спираючись силою-силенною фактів. Що ж до точності описів, то такому випадку зобов'язаний усіляким випискам з книжок, газет, журналів, різних рефератів і звітів, що в мене заготовлені

про запас і поступово поповнюються. Всі ці нотатки старанно класифікуються і служать матеріалом для моїх повістей і бурхливих романів. Жодна моя книга не написана без допомоги цієї картотеки. Я уважно переглядаю двадцять з лишком газет, старанно прочитую всі доступні мені наукові повідомлення, і, повірте, мене охоплює почуття захоплення, коли дізнаюся про якесь нове відкриття...» (з інтерв'ю Жуля Верна журналістам).

Одна із шаф у великій бібліотеці Жуля Верна була практично заповнена безліччю дубових скриньок. У певному порядку до них розкладені незліченні виписки, нотатки, вирізки з газет та журналів, наклеєні на картки однакового формату. Картки підбиралися на теми і вкладалися в паперові обгортки. Виходили незшиті зошити різної товщини. Усього, за словами Жуля Верна, в нього накопичилося майже двадцять тисяч таких зошитів, які містять цікаву інформацію про всі галузі знань. Багатьом читачам здавалося, що пишеться Жулю Верну дивовижно легко. В одному з інтерв'ю письменник так прокоментував подібні заяви: «Мені нічого легко загалом не дається. Чомусь прийнято вважати, що, якщо письменник багато пише, отже, йому все легко дається. Нічого подібного!.. Завдяки звичці до щоденної праці за одним столом зранку до полудня мені вдається багато років поспіль писати по дві книжки у рік. Щоправда, такий розпорядок життя зажадав деяких жертв. Щоб ніщо не відволікало від справи, я переселився з гамірного Парижа в спокійний, тихий Амьен, де і живу вже чимало років - з 1871 року. Ви запитаете, чому я вибрав Амьен? Це місто мені особливо дороге тим, що саме тут народилася моя дружина і ми із нею колись познайомилися. І званням муніципального радника Амьена я пишаюся анітрохи не менше, ніж літературною популярністю.» (з інтерв'ю Жуля Верна журналістам).

«Я намагаюся враховувати запити й можливості юних читачів, для яких написані всі мої книжки. Моє життя було

повне-повнісіньке дійсними й уявленими подіями. Я бачив багато чудових речей, але ще більш надзвичайні створювалися моєю фантазією. (з інтерв'ю Жуль Верна кореспонденту «Нової Віденської газети»; 1902 рік).

У 1903, у одному з листів, Жуль Верн писав: «Я бачу дедалі гірше, моя дорога сестра. Операції катаракти не було... З іншого боку, я оглух на одне вухо. Отже, в такому стані тепер чую лише половину дурниць і злопихательств, що ходять світом, і це мене чимало втішає!». Помер Жуль Верн о 8-й годині ранку 24 березня 1905 у містечку Амьен (Франція). Похований близько свого будинку в Амьені. Два роки по смерті Жуль Верна на його могилі поставили пам'ятник, що зображав письменника-фантаста воскреслого з праху, з рукою, простягнутою до зірок.

Жуль Верн – автор близько сотень книжок, серед яких вірші, п'єси, розповіді, близько 70 повістей і бурхливих романів: «П'ять тижнів на повітряній кулі» (1862; роман; перший переклад російською мовою в 1864), «Повітряна подорож через Африку», «Подорож до центра Землі» (1864; роман), «З Землі на Місяць» (1865; роман; місцем старту Жуль Верн вибрав Флориду і розташував свій «космодром» неподалік мису Канаверал, у романі зазначена початкова швидкість, необхідна для відриву від Землі), «Діти капітана Гранта» (1867-1868; роман), «Навколо Місяця» (1869; роман; був описаний ефект невагомості, спуск космічного корабля, охопленого полум'ям у атмосфері Землі та його приводнення в Тихому океані. «20 000 льє під водою» (1869-1870; роман), «Навколо світу в 80 днів» (1872; роман), «Таємничий острів» (1875; роман), «П'ятнадцятирічний капітан» (1878; роман), «500 мільйонів Бегуми» (1879), «У ХХІХ столітті. Один день американського журналіста в 2889 році» (1889; розповідь), «Плавучий острів» (1895; роман), «Рівняння на прапор» (1896), «Володар світу» (1904; роман), роботи з географії й історії географічних досліджень.

Твори Ж. Верна

Верн Ж. Собрание сочинений в 6-ти томах. Том 2: Пятнадцатилетний капитан; Вокруг света в восемьдесят дней: Романы / Пер. с франц. – М.: Советский писатель, 1993. – 528 с.

Верн Ж. Собрание сочинений в 6-ти т. Том 6: Властелин мира; Плавучий остров; Флаг родины: Романы / Пер. с франц. – М.: Советский писатель, 1993. – 640 с.

Верн Ж. Архипелаг в огне; Робур-Завоеватель; Север против Юга: Романы: Пер. с франц. – Харьков: СП «Фолио ЛТД», фирма «Неофит ЛТД», 1993. – 479 с.

Верн Ж. Властелин мира: Научно-фантастические романы: Пер. с франц. – К.: Молодь, 1983. – 280 с.

Верн Ж. Вокруг Луны; Изгнанники Земли: Сборник. – Ташкент, 1993. – 432 с.

Верн Ж. Дети капитана Гранта: Роман. – Алма-Ата: «Жалын», 1987. – 576 с.

Верн Ж. Діти капітана Гранта: Роман. – К.: Веселка, 1989. – 558 с.

Верн Ж. Діти капітана Гранта (Уривки) / Перекл. Т. Воронович // Зарубіжна література: Хрестоматія 6-11 клас / Упоряд. Г.М. Сиваченко, І.О. Києнко – К.: Рад. шк., 1990. – С. 102-114.

Верн Ж. Діти капітана Гранта (Скорочено) / Переклад з франц. Т. Воронович // Міляновська Н., Соколовська Н. Зарубіжна

література: Посібник-хрестоматія. 6 клас. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2001. – С. 200-273.

Верн Ж. Дунайський лоцман; Кораблекрушення «Джонатана»: Романи / Пер. с франц. – М.: Ладомир, 1994. – 560 с.

Верн Ж. Завещание чудака: Роман. – М.: Ладомир, 1993. – 400 с.

Верн Ж. Загадки Тихого океана: История великих путешествий. – Гродно: КЛФ «Сталкер», 1993. – 368 с.: ил.

Верн Ж. Замок в Карпатах; Удивительные приключения дядюшки Антифера: Романы: Пер. с франц. – Вильнюс: «Полина», 1993. – 432 с. – (Всемирная классика приключений).

Верн Ж. Замок у Карпатах: Повесть / Пер. с франц. // Вітчизна. – 1992. – № 9. – С. 128-151.

Верн Ж. Замок у Карпатах: Повесть. – К.: Криниця, 2003. – 96 с.

Верн Ж. Зеленый Луч. Замок в Карпатах: Романы. – М.: Ладомир, 1992. – 288 с.

Верн Ж. Корабль-призрак; Архипелаг в огне: Приключенческие романы / Пер. с франц. – М.: «ИнтерДайджест», 1993. – 352 с.

Верн Ж. Матиас Шандор: Роман. – К.: СП «СВЕНАС», 1991. – 400 с.

Верн Ж. Матиас Шандор: Роман; Повести и рассказы. – Харьков: СП «Фолио», «Неофит ЛТД», 1993. – 462 с.

Верн Ж. Париж в XX веке: главы из книги // Наука и жизнь. – 1997. – № 8. – С. 108.

Верн Ж. Плавающий остров: Романы, рассказы: Для среднего и ст. шк. возраста. – Минск: «Юнацтва», 1990. – 559 с. – (Б-ка приключений и фантастики).

Верн Ж. Пятнадцатилетний капитан: Роман / Пер. с франц. – К.: Радянська школа, 1989. – 301 с.: ил.

Верн Ж. Пятнадцатирічний капітан: Роман: Для серед. та ст. шк. віку / Пер. з франц. П. Соколовського. – К.: Веселка, 1995. – 304 с.

Верн Ж. Пятнадцатирічний капітан (Скорочено): Роман / Переклад з франц. Ю. Назаренка // Зарубіжна література. 6 клас Посібник-хрестоматія / Упоряд. Щавурський Б.Б. За ред. Ковбасенка Ю.І. – Тернопіль: Навч. книга Богдан, 1999. – С. 164.

Верн Ж. Река Ориноко: Приключенческий роман. – Тверь: ТОО «Вега», 1993. 380 с.

Верн Ж. Таємничий острів: Роман. – Харків: ВД «Школа», 2008. – 560 с. – (Б-ка пригод).

Верн Ж. Таємничий острів: Роман / Пер. з франц. В. Омельченка. – К., Тернопіль: Веселка – Навчальна книга Богдан, 2004. – 528 с.: іл.

Верн Ж. Таинственный остров: Роман: для сред. и ст. шк. возраста / Пер. з франц. Н.И. Немчиновой и А.А. Худадовой. – К.: Веселка, 1987. – 559 с.: ил.

Верн Ж. Школа Робинзонов. Клодиус Бомбарнак. Повести: Пер. с фр. – М.: Правда, 1989. – 480 с.: ил.

Про життя і творчість

Артемова Л.Д. Використання елементів інтерактивних технологій на уроках зарубіжної літератури: Застосування групової роботи під час вивчення образів літературних героїв роману Жуля Верна «П'ятнадцятирічний капітан» // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2010. – № 4. – С. 32-33.

Бабій З.Є. Велич науки і знань у романі Ж. Верна «Діти капітана Гранта» // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2010. – № 6. – С. 15-20.

Борисенко Н.А. Жюль Верн и Даниэль Дефо: спор двух «робинзонад». 6 класс // Литература в школе.–1999. -№ 8.–74-81.

Верн Жюль // Краткая Литературная Энциклопедия / Гл. редактор А.А. Сурков Т. 1. – М.: Сов. энциклопедия, 1962. – С.931.

Дмитрук А. Великий мечтатель из маленького Нанта: Жюль Верн // Вокруг света. – 2005. – № 5. – С. 40-47. Окончание. Начало в № 4. – С.40-45.

Дубинянская Я. Капитан Жюль Верн // Личности. – 2012. – № 6. – С.4-23.

Кірнозе З. Верн Жуль // Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т 1.: А-К / За ред. Н.Михальської та Б.Щавурського. – Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2005. – С.276-277.

Ковалик І. та ін. Жуль Верн "П'ятнадцятирічний капітан": Матеріали до варіативного вивчення. 6 клас // Всесвітня літ-ра в середніх навч. закладах України. – 2008. – № 1. – С.18-22.

Кухар Л.А. Великий мрійник з країни фантастики: До 175-річчя від дня народження Жуля Верна // Календар знаменних і пам'ятних дат. – 2003. – № 1. – С.52-57.

Лопатин Ю. Почему Жюль не стал академиком // Эхо планеты. – 1996. – № 37. – С.29.

Макаренко А. Дружина і муза Жуля Верна: Історія великого кохання // Київська правда. – 2003. – № 133. – С.4.

Нагрибельна І. А. та ін. Формування комунікативної компетентності на уроках літератури. 6 клас: "Творчий переказ одного із епізодів роману Ж. Верна «П'ятнадцятирічний капітан» // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2006. – № 24. – С. 39-40.

Назарець В. М. Диваки у Жуля Верна: до вивчення романів «Діти капітана Гранта» і «П'ятнадцятирічний капітан». 6 клас // Зарубіжна літ-ра. – 2000. – № 6. – С. 33-38.

Назарець В. М. Мандрівка до безсмертя і вічної юності: Роман Жуля Верна «П'ятнадцятирічний капітан». 6 клас // Зарубіжна літ-ра. – 1999. – № 9. – С. 47-50.

Фролов Ю. XX век глазами Жюль Верна // Наука и жизнь. – 1997. – № 8. – С.104.

Цуканова А. Верн Жюль // Энциклопедия для детей. Том 15. Всемирная литература. Ч. 2. XIX и XX века / Глав. ред. В.А. Володин. – М.: Аванта +, 2001. – С.184-189.

Уроки та сценарії

Дроздовська Т.В. Мій дорогий капітане: Одноактова п'єса-мініатюра за романом Ж. Верна "П'ятнадцятирічний капітан". 6 клас // Зарубіжна література. – 2004. – № 10. – С. 59-61.

Зройчикова Л.І. Дік Сенд – головний герой твору Ж. Верна "П'ятнадцятирічний капітан": Урок-подорож // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2012. – № 23-24. – С. 72-74.

Кононович Л.М. Уславлення сили людського характеру в романі Ж. Верна «П'ятнадцятирічний капітан»: Урок зарубіжної літератури // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2011. – № 2. – С. 11-13.

Мележик В.О. Вітер далеких мандрів: Система уроків з вивчення роману Жуля Верна «П'ятнадцятирічний капітан». 6 клас // Зарубіжна літ-ра. – 2000. – № 2. – С. 7-14.

Мостова О.О. Частини Світового океану. Романтика морських пригод у романі Жуля Верна «П'ятнадцятирічний капітан»: Інтегрований урок з географії та зарубіжної літератури // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2010. – № 1. – С. 3-6.

Петреба Т.М. Система уроків за творчістю Жуля Верна. 6 клас // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 18. – С. 2-11.

Сизько Г.П. Повторне читання обсягового твору частинами з наступним аналізом їх у класі – ключовий прийом осмисленого сприйняття цього твору: Система уроків за романом Жуля Верна «П'ятнадцятирічний капітан» // Всесвітня літ-ра. – 2000. – № 2. – С. 12-18.

Стопник А.В. Слідами дітей капітана Гранта: Урок-подорож за романом Жуля Верна. 6 клас // Зарубіжна література. – 2002. – № 1. – С. 16-17.

Сутула О., Тригуб І. Орієнтовне планування уроків зарубіжної літератури: Цикл уроків по роману Ж. Верна «П'ятнадцятирічний капітан» // Всесвітня літ-ра в середніх навч. закладах України. – 2007. – № 1. – С. 40-50.

Хорошилова А.В. Плани-конспекти уроків із зарубіжної літератури в 6 класі: Жуль Верн // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2006. – № 22. – С. 2-7.

Хорошилова А.В. Цикл уроків про життя і творчість Жуля Верна. 6 клас // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2006. – № 21. – С. 10-15.

Шестобуз С.В. Образ Діка Сенда в романі Ж. Верна «П'ятнадцятирічний капітан». 6 клас: Урок розвитку мовлення // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2011. – № 2. – С. 14-15.

Шпак Л.Н. «Романтика морських пригод»: Урок зарубіжної літератури за романом Ж. Верна «П'ятнадцятирічний капітан» // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2005. – № 6. – С. 14-15.

Інтернет-ресурси

http://uk.wikipedia.org/wiki/Жуль_Vern – Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії.

<http://www.jules-verne.ru/> – Добро пожаловать в увлекательный мир Жюль Верна.

<http://www.ukrlib.com.ua/bio-zl/printout.php?id=62> – Жуль Верн. Біографія – життєвий і творчий шлях.

<http://www.ukrlit.vn.ua/zaruba/author/vern.html> – Жуль Верн. Біографія. Твори.

<http://beyond.ua/jyul-vern/> - Жюль Верн – біографія + цитати + краще відео.

<http://bukvar.su/biografii/8111-Vern-ZHyul-Gabriel.html> – Біографія Жуля Верна.

<http://school.xvatit.com/index.php?title> – Жуль Верн. Повні уроки.

<http://www.litra.ru/biography/get/biid/00934291233505143747/> – Біографія Жуля Верна.

Зміст

Біографія	3
Твори Ж. Верна.....	8
Про життя і творчість.....	11
Уроки та сценарії.....	12
Інтернет-ресурси.....	14